

FUNKTIONSHINDRADE TILL SJÖSS MUTUAL TRUST-ÖVNINGSDAG I HELSINGFORS 6.6.2017

Bakgrunden till Mutual Trust-projektet

Mutual Trust är Finlands Svenska Handikappförbunds rf:s projekt. I projektet deltar följande funktionshinderorganisationer: Hjärnskadeförbundet, Ryggmärgsskadades förening Akson rf, Epilepsiförbundet, Invalidförbundets assistenthundar, Axxell Brusaby, De Dövas förbund, Finska Hörsselförbundet, Förbundet Utvecklingsstörning, Synskadades förbund, Nylands Cp-förening, FDUV och Psykosociala förbundet.

I projektet deltar rederierna Rederiaktiebolaget Eckerö, Viking Line Abp, Tallink Silja Ab och vattenbussbolaget NorsöLine.

I myndighetsgruppen deltar Gränsbevakningsväsendet, Helsingfors stads räddningsverk, Nödcentralsverket, Sjöräddningsällskapet och Meriturva.

Projektets mål

1. Kartlägga räddningsmyndigheternas och rederiernas färdigheter att rädda funktionshindrade
2. Få de funktionshindrade att förbereda sig för olika nödlägen
3. Öppet och fördomsfritt hitta nya lösningar: praktiska och tekniska
4. Genom övningar och undervisningsmaterial skapa kunskap, förståelse och förtroende mellan funktionshindrade, räddningsmyndigheter och trafikörer

Övningsdagen 6.6.2017

I övningen deltog Finska vikens sjöbevakningssektion (Gränsbevakningsväsendet), Båtpoliserna i Helsingfors, Norsöline och elva (11) olika funktionshindrade övningspersoner och en assistenthund. Det totala antalet deltagare och observatörer var cirka 60 personer.

I övningen simulerades en vattenbussolycka, vars funktionshindrade passagerare evakuerades från fartyget. Övningens huvudmål var att öva maritim räddning och evakuering av funktionshindrade. Övningen inleddes på morgonen från Skatuddskajen varifrån olycksfartyget tog sig ut till Kronobergsfjärden där den egentliga övningen ägde rum.

Övningens utvärdering genomfördes genom att bekanta sig med de funktionshindrades behov och Gränsbevakningens, båtpolisens och vattenbusspersonalens kunnande. Före övningen ordnades en introduktion av säkerhetsinformation och av deltagande parter. Efter övningen hölls en diskussion och utvärdering av olika förbättringsförslag.

I övningen deltog följande fartyg som fungerade som spanings- och räddningsenheter

- Helsingfors båtpolis, båtgruppen: PHE8493
- Helsingfors sjöbevakningsstation: BSL201, BSL202 (säkerhetsbåt)
- Porkala sjöbevakningsstation: BSL301, BSL302

På MRSC Helsingfors arbetade en skild grupp för övningen (SMC + OPER). Den bestod av ledningscentralens egna personal.

Som olycksfartyg fungerade vattenbussen m/s NorsöLine IV.

I utvärderingen konstaterades följande positiva punkter

- En övning med funktionshindrade ordnades nu för första gången.
- En viktig övning: antalet resor som görs med vattenbuss, t.ex. till öarna utanför Helsingfors ökar hela tiden. Öarna är lätta mål även för funktionshindrade passagerare.
- Gränsbevakningen och Båtpoliserna fick öva på att evakuera en riktig vattenbuss där vattenbussens egna besättning också aktivt deltog.
- Alla parter i övningarna tyckte att det var värdefullt att öva kommunikationen mellan räddare och de som räddades.

- Övningen minskade på fördomar mot funktionshindrade men också personalen från Gränsbevakningen och Polisen uppfattades som synnerligen empatisk - tvärtemot vissa förutfattade meningar.

I utvärderingen konstaterades följande punkter som kunde utvecklas

Den funktionshindrades egna ansvar

- Då resan bokas bör man nämna olika specialbehov.
- All hjälp som behövs ska tas med på resan (t.ex. assistent och hjälpmedel). Assistenten borde alltid få resa med gratis.
- Det är bra att bekanta sig med resmålet på förhand: "Klarar jag mig där?"

Räddningskedet

- Nödanropet: viktigt att nödanropet berättar att det finns funktionshindrade passagerare ombord. På det sättet fås tillräcklig hjälp till olycksplatsen.
- I övningen deltog patrullbåtar med besättningar på tre (3) personer/båt. I vanliga fall hade de endast haft två (2) räddare per patrullbåt. En tredje räddare hjälper och försnabbar evakueringen avsevärt.
- I en riktig övningssituation bogseras en vattenbuss i första hand närmare stranden för att sedan tryggt evakueras.
- I övningen tog evakueringen en väldigt lång tid. I en riktig situation skulle den ske mycket fortare.
- Väderförhållanden. I övningen njöt vi av sol och svag vind. T.ex. i storm skulle en evakuering vara mycket svårare att genomföra.
- Ska funktionshindrade räddas först eller sist?
- Ska evakueringen ske med eller utan rullstol? Om förhållandena är svåra bör rullstolen lämnas bort. I övningen behövdes fyra räddare för att bära en person i rullstol.
- Assistent- och ledhundar är värdefulla hjälpare och livskamrater som bör räddas liksom människor.

Kommunikation

- Kommunikationen speciellt med en hörselskadad är krävande i en nödsituation. Det skulle hjälpa om räddarna kände till några bastecken från teckenspråket.
- Det är viktigt med ögonkontakt mellan den som räddar och den som räddas.
- Penna och papper är lätta kommunikationshjälpmedel men dessa användes inte i övningen.

Hur ska utvecklingsområdena förverkligas?

- Mutual Trust-projektet skapar ett undervisningsmaterial för räddningsmyndigheterna, frivilliga och rederierna. Materialet ger praktiska råd hur man ska bemöta och rädda funktionshindrade passagerare. Vi önskar att Gränsbevakningsväsendet, Polisen och rederierna skulle använda sig av materialet i sina utbildningar.
- I framtida motsvarande övningar vore det bra om alla parter som de facto skulle delta i en riktig räddningssituation också deltog i övningen. På så sätt skulle också t.ex. Sjöräddningssällskapet och räddningsverken få ta del av övningarna.
- Ett önskemål för framtiden är att de deltagande parterna skulle fortsätta sitt samarbete för att förbättra på räddning och säkerhet för funktionshindrade. Koordineringen kunde ske t.ex. av de lokala handikappråden. Gemensamma räddningsövningar borde ordnas också i framtiden och på så sätt skulle det projektlika samarbetet övergå i ett fortlöpande säkerhetssamarbete.

Daniel Saarinen
projektkoordinator
Mutual Trust

Du hittar oss också på nätet och i sociala medier

mutualtrust.fi

Mutual Trust

projektikoordinaattori | projektkoordinator Daniel Saarinen

Yliopistonkatu 5 Universitetsgatan | 00100 Helsinki - Helsingfors

+358 50 312 1830 | daniel.saarinen@mutualtrust.fi | www.mutualtrust.fi | facebook.com/mutuprojekti